

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/publikacje/ksiazki-warszawa/36340,Dzialalnosc-Zwiazku-Patriotow-Polskich-na-Wilenszczyznie-19441946.html>
19.04.2024, 23:31

Działalność Związku Patriotów Polskich na Wileńszczyźnie 1944-1946

Elżbieta Kowalczyk, *Działalność Związku Patriotów Polskich na Wileńszczyźnie 1944-1946*, Instytut Pamięci Narodowej, Oficyna Wydawnicza RYTM, Warszawa 2010, 384 s. (seria „Dopalenie Kresów”)

Autorka przedstawia historię działalności Zarządu Republikańskiego Związku Patriotów Polskich w Litewskiej SRS. Opisuje różne aspekty jego pracy – kulturalno-oświatowy, propagandowy, wojskowy oraz opiekuńczy i ewakuacyjny. Zwraca uwagę że ZR ZPP w LSRS był wyjątkowy, bo w wyjątkowych okolicznościach i miejscu powstał. Niezwykle skomplikowana sytuacja zadecydowała o oryginalnej strukturze organizacyjnej, różniącej się od struktur innych zarządów szczebla obwodowego czy republikańskiego w głębi ZSRS. Również cele, jakie przyświecały ZR ZPP w Litewskiej SRS, różniły się od tych, które realizowali działacze innych zarządów Związku. Książka jest próbą odpowiedzi na pytanie: czy praca ZR ZPP w LSRS służyła Polakom na Wileńszczyźnie, czy raczej ZSRS – realizując plany Stalina odnośnie do ziem wschodnich II RP.

Rozprawa doktorska magister Elżbiety Kowalczyk jest pracą wyjątkową, bardzo dobrze wpisującą się w nurt badań źródłowych [...]. Badania trwają i dobrze stało się że tak pracowity i skrupulatny historyk [...] podjął się tego wyjątkowo złożonego tematu.

dr hab. Elżbieta Trela-Mazur, prof. Uniwersytetu Opolskiego

Całość przedstawionego tekstu prezentuje się imponująco [...]. Dysertacja jest napisana

porządnie, zgodnie z zasadami warsztatu historyka, oparta na bogatej bazie źródłowej [...]. Załączone do pracy biogramy i aneksy imponują i są dowodem ogromnego trudu i staranności włożonych przez Autorkę w prace badawcze prowadzone przez kilka lat.

dr hab. Paweł Chmielewski, prof. Uniwersytetu Łódzkiego

Elżbieta Kowalczyk – historyk, absolwentka Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego i Wydziału Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej Politechniki Łódzkiej. W czerwcu 2010 r. uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii. Jej zainteresowania badawcze dotyczą głównie losów polskich na Kresach Wschodnich II RP po 17 września 1939 r., genezy Polski Ludowej oraz stosunków polsko-sowieckich w latach 1939–1956. Autorka artykułów naukowych o tematyce Wschodniej. Od 2007 r. jest pracownikiem naukowym Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie.